

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

Posamezne številke po 4 vinarje. :

„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1/26. uri zjutraj, a ob ponedeljkah ob 9. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnističu mesečno K 1—, z dostavljanjem na dom K 1'20; s pošto celoletno K 18—, polletno K 9—, četrletno K 4'50, mesečno K 1'50. Za inozemstvo celoletno K 28—.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

Uredništvo in upravnističu je v Miklošičevi ulici št. 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu, naročnina pa upravnističu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača po določenem ceniku. Lastnik in glavni urednik Milan Plut. Odgovorni urednik Franjo Pirč. : Tiska Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

Potreba naše notranje kolonizacije.

Učimo se na Bosni. To se pravi, ne prezirimo žalostnega fakta, ki ga zadnji čas zaznamuje časopisje glede izseljevanja kakor tudi kolonizacije Bosne. Na eni strani se slovansko prebivalstvo pod avstrijskim režimom izseljuje iz Bosne, posebno mohamedanski narod kar trumoma zapušča domačijo in se naseljuje na Turškem, na drugi strani se pa naseljujejo po teh rodovitnih krajih tuji predvsem nemški kolonisti.

To kolonizacijo vlada celo podpira. Naseljencem odmerja posamezne dele šume in polja, katero je par let davka prosto. Ako se priselenci „dobro zadržijo“, dobe po 10 letih odmerjeno zemljišče zastoj v svojo last. To čudno kolonizacijo predvsem nemških družin v srcu jugoslovanske zemlje, podpira avstrijska vlada z motivacijo, da kolonisti, ki so dobri poljedelci propejo k povzdigi kmetijstva, in da se bo tudi domorodno prebivalstvo lahko od njih mnogo koristnega pričulo.

Uspehe te kolonizacije že vidimo. Domorodno prebivalstvo beži v tujino in zapušča domačo zemljo, v deželo se pošiljajo tuji uradniki, tuji kolonisti, šume se darujejo tujcem, ki se šopirijo in pomagajo germanskemu drangu na jug, kajti danes je že javna tajnost, da Nemci ne marajo pustiti iz svoje sfere Bosne, ko jim vendar tako dobro služijo ondodni mnogobrojni nemški kolonisti in avstrijski državni uradniki.

To je žalostna slika Herceg-Bosne. Ali se nimamo tu mi Slovenci ničesa učiti?

Pritisk tujih kolonov med nas Slovence je še večji kot tja doli v Bosno. Razlika obstoji le v tem, da so kolonisti med nami doslej večinoma trgovci in podjetniki, ki so si prisvojili naš gospodarski trg, in da se doslej ti kolonisti niso ozirali na poljedelsko stran, kjer imamo mi Slovenci pridne toda premalo zavedne kmetiče in posestnike. Toda tukaj nam že preti nevarnost posebno ob obmejnih krajih.

Razume se, da na prvi hip nima zemljiška kolonizacija tujcev (pri nas posebno Nemcev in deloma Italijanov), toliko privlačne sile na Slovenskem kakor v Herceg-Bosni, kjer se more dobiti zemlja ceneje in se lahko kolonizira na široko z velikim gospodarskim dobičkom, vendar pod nemško-nacionalnim natlakom se bo skušalo tudi pri nas še bolj potom kolonizacije spojiti posamezne nemške jezikovne otoke med seboj, premrežiti tako Slovenijo in postaviti tem potom nemstvu trden most do sinje Adrije.

In vzemimo primer, da bi se tudi pri nas skušalo z istimi smotri, s podporami pod nevmaksnimi razlogi, z agitacijo in živavostjo kakor v Bosni kolonizirati naše

kraje, ako bi posamezne nemško-nacionalne stranke podpirale nakup ozemlja ali pa celo same pošiljale koloniste, ali mislite, da bi naš kmetič ne storil isto, kar dela danes nezadovoljni Bošnjaki, ki se je po aneksiji kar na mah premislil in začel zapuščati svojo domačijo?

Naš kmetič bi prodajal svoja zadolžena zemljišča, poplačeval s tem svoje dolgove, za to pa, kar bi mu še ostalo, bi kupil karto zase in za svojo družino, ter šel iskat sreče v novi svet.

Na njegovo zemljo bi se pa priselil protestantski Nemec z nebrojno družino, za katero je zopet treba skrbeti in iskati sveta — Tako bi šlo dalje in dalje in to gotovo ne v prid slovenskemu narodu.

Naš gospodarski položaj v tem oziru je v resnici žalosten. Stanje našega kmeta, posebno našega malega kmetiča je naravnost bedno. Vzroki so tu mnogi, prvič je prezadolžitev, drugič obila družina, dalje malo posestvo, pomanjkanje delavcev in pomanjkanje nepretrznega dela. Našemu malemu posestniku manjka potrebne narobrazbe, da bi si zamogel sam pomagati. Manjka mu zadržnih organizacij, ki bi mu tu prišle ne le materialno na pomoč, ampak mu predvsem znale svetovati, kaj in kako mu je ravnati, da se bo mogel obdržati gospodarski na površju.

Poleg raznih reform v tem smislu, katerih se za danes ne bomo dotikali, naj opozorimo tu na sistematično kolonizacijo, ki ni le v gospodarskem ampak tudi v narodnem oziru neizrečene važnosti.

Da bi bila kdaj naša zemlja, ki ima v sebi toliko bogatih zakladov, opustošena in zapuščena, tega se ni treba bati. Vse dežele bodo lepo cvetele. Vprašanje je le, kateri narod bo tu gospodarski činitelj, kateri narod bo tu odločeval. Zato mora biti pač naša skrb, da vso to krasno zemljo zagotovimo za vselej onemu narodu, ki na njej od davna prebiva, da jo zasigura onemu ljudstvu, ki je zanje žrtvovalo potoke krvi, da jo ohranimo potomcem onih, ki so skrbeli za njeno povzdigo. Ta zemlja mora ostati slovenska!

Ako pa hočemo, da bo ta zemlja za vedno naša last, tedaj ne zadostuje že samo, da je momentanno večina — lasti slovenskih posestnikov, da je uradništvo slovensko, da imamo napisne tablice slovenske, ampak da imamo v narodnih rokah vsak i najmanjši košček posameznih posestev. Dokler bo zemlja naša, dotlej se nam ne bo treba bati potujčenja, ko bo pa enkrat že zemlja prehajala v tujčev last, tedaj je nevarnost pred durmi vedno večja.

Zato je treba resno misliti, dokler je še čas na notranjo našo kolonizacijo. Naši ljudje se selijo v Ameriko in bogsigavedi kam, tujec pa tiho prihaja k nam in trga kos za kosom naše zemlje.

Bolj kot kdaj vidimo potrebo velike narodne naselbinske zadruge, o kateri izpregovorimo ob priliki še obširneje, ki bi nam ohranjala našo zemljo, malim posestnikom, kajzarjem, posebno pa delavstvu prihajala na pomoč in jim pomagala ustanavljati dasi majhno vendar prijetno lastno domačijo.

Slovaški Jug.

Srbski kralj v Carigradu.

(Obisk kralja Petra v parlamentu. Izv. dopis „Jutra.“)

Carigrad, 25. (g. k.) III. 1910.

Izmed vseh dogodkov za časa obiska srbskega kralja Petra v Carigradu je najzanimivejši njegov obisk v turškem parlamentu. Ako tudi je bolgarski kralj ob priliki svojega obiska v Carigradu posetil tuški parlament, vendar je njegov obisk ostal popolnoma neopažen. Obisk kralja Petra so pa že vnaprej komentirali vsi listi in od tega obiska dobili so najboljši utis vsi turški parlamentarci. Turški parlament je pridobil novega mladoturškega režima, ali njegova usoda je jako podobna usodi turške ustave za časa nove ere.

Od momenta, ko se je proglasil v Turški ustavni režim, zboroval je turški parlament že v 4 palačah. Predno je prišel v sedanjo zbornico (ki jo je poklonila državi neka turška princesinja) zboroval je v sultanovi palači Ceragan, ki je kakor je znano, pred nedavnim časom pogorela. Palača Ceragan je stala v neposredni bližini sultanovega dvora Dolma Bagdže. Srbski kralj Peter prišel je danes v parlament ob pol 11, v spremstvu Ahmed Femsija paše in svojega vojaškega spremstva. Kralj je prisostvoval seji parlamenta v sultanovi loži, a na desni loži sta imela svoje prostore vaš dopisnik in poročevalec francoskih listov. V kraljevi loži sta bila tudi ministra Milovanović in Pašić. Pri vstopu je kralja pričakoval predsednik, podpredsednik in tajnik parlamenta ter veliko parlamentarcev. Loža je bila dekorirana s srbskimi in turškimi zastavami. Komaj je kralj stopil v njo, pozdravil ga je podpredsednik zbornice Mustafa Osim ter se mu zahvalil na visokem obisku in zanimanju za turško ustavno življenje. Te besede naredile so najboljši vtis na zbrane poslance, ki so burno aklamirali podpredsednikov govor. Kralj je ostal celo uro v parlamentu in poslušal debato, ki jo mu je tolmačil Ahmed Riza. Ob pol 12. odšel je kralj iz parlamenta in se odpeljal v spremstvu predsedništva, vojaške svite in garde proti Jildizu v palačo Merašim Čoška. Na potu ga je pozdravljala velika množica ljudi, ki mu je z največjim navdušenjem klicala dobrodošlico. Ob 3. popoldan obiskal je kralja vasijski patrijarh z vsemi metropolitii.

Splošni pregled.

Štajersko veleposestvo posreduje.

Štajersko veleposestvo hoče posredovati ter omogočiti delo, zmožnost štajerskega deželnega zbora. Govori se, da je naučni minister grof Stürgkh povzročitelj teh pogajanj. Grof Stürgkh je namreč voditelj štajerskega veleposestva. Čudno je pa, da naj bi se ravno Slovenci podali. Zakaj noče grof Stürgkh posredovati v češkem deželnem zboru. Sploh je pa to vedno in vedno posredovanje nepotrebno. Naj se vendar vporabi ono sredstvo, s katerim se bo naenkrat saniralo vse: državni zbor, češki in štajerski deželni zbor: Pravica naj se meri vsem enako. Slovanom, posebno pa nam Slovencem naj se da to, kar imajo Nemci in kar nam gre po božjih in cesarskih postavah. In Gordijski vozelj bo rešen brez vsakega pogajanja. Žalibože pa, da naše vlade nočejo spoznati pravice. Ta je samo za privilegirane narode. Toda navzlic temu dosežemo to, kar moramo doseči.

Ogrska.

Ministrski predsednik grof Khuen-Hedervary je že dalj časa bolan. Mrzlico ima. Toda nove volitve ga že ozdravijo. Volilno gibanje je na Ogrskem jako živahno. Justh začne v soboto s svojimi agitacijskimi pohodi po Sedmograškem. „Budapest“ poroča, da je avstro-ogrška banka pozvala vse z njo v zvezi stoječe denarne zavode, naj delujejo pri volitvah za ogrsko vlado. Guverner avstro-ogrške banke dr. Popovics dementuje to vest. Vest je pa navzlic temu popolnoma verjetna, kdor pozna ogrske razmere. Ogrom pač ni nobeno sredstvo preslabo in prenizko v dosego njihovih ciljev.

Pruska volilna predloga.

V pruskem parlamentu so definitivno sprejeli predlogo o volilni reformi v obliki, kakor so jo predlagali konzervativci in pa centum. Debata je bila zelo burna. Socijalni demokrati so napeli še enkrat vse moči. Ko je vodja Poljak Jodszewski izjavil, da je ta volilna reforma sovražna ljudstvu, je nastal vihar. Najbolj se je razkorčil konzervativni poslanec Zedlitz, ki je žugal, da se bo take revolucionarne poskuse — kakor so namreč demonstracije zoper volilno reformo — zatrl z vso avtoriteto države in če bo treba tudi z mečem. Prusija je pač policijska država in nič drugega.

Anglija ima strah pred avstrijskim brodom.

Lord Beresford je vprašal v zbornici prvega lorda admiralitete Mac Kenna, ali mu je kaj znano, da hoče Avstro-Ogrska graditi ladje dreadnought-tipa in koliko, da jih gradi. Mac Kenna seveda ni vedel nič

LISTEK.

Poslednja čarovniška pravda v Ribnici.

(Po A. Lesar: Ribniška dolina na Kranjskem)

(Dalje.)

Če je že kaj čopala?

Delala je točo, ki je z njo predlansko leto poljske pridelke poškovala v tem kraju in proti Hrvaški.

Četudi kake druge škode coprnice ne delajo pri sejanju (o setvi)?

Da; spreminjajo se v ptice in v predprte prestrežajo vse tisto zrnje, ki ga sejavec naprej vrže; in tako požene le tisto seme, ki zad za sejavcem pada.

Kam prestreženo zrnje devajo?

V neko globoko jamo blizu Kleka.

Če ona ni coprnice tudi naučila koga in katerega?

Nikoga.

Če ni presvete hostije nevredno sprejela, je oskrnila in na čarovniško goro nesla? Kaj in kako?

Pre 3 leti jo je tukaj v farni cerkvi pri sv. obhajilu po nevredno prejela in jo nesla na Klek.

Kaj so tam z njo počele?

S šibicami so jo pretepale, da se jim je spremenila v dete, ki je na kviško dvigalo svoje ročice.

Kaj se je potem zgodilo? in kam da so ga potem dele?

Z besedami so ga zasramovale; zlodju pa so vnovič zvestobo obljubovale ter ga molile. — Poslednjič pa so hostijo vrgle v mazilo za letanje.

Kaj da so še sicer pri tem shodu počele?

Šle so po svojih drugih opravkih in potem se domu vrnile.

Obtoženka naj zdaj pove vse, ki so se udeležili čarovniškega hudodelstva; toda resnico govoriti, ker si sicer dušo pogubi — zamolčati nikogar, kateri je kriv, pa tudi nedolžnega ne imenovati?*)

To da bo tudi storila, dobro vedé, da na to se opira zveličanje duše.

Obtoženka naj jih pove!

V Ribnici so: Marjeta, njena že umrla mati, Lucija Bozbertovka (Vaservirtovka?) stara vdova, Hanzelj Venčina, Alenka Štancarca, vdova, Mikula Gregorec, sicer Grega Erko imenovan, Martin Mišnik, stari, Anka, njegova žena, Mihael Lamut, duhoven in beneficijar pri Novištiti.

V Gorenji vasi: I. Jaklovka, vdova, Neža Suhadolnikovka.

V Dolenji vasi: I. Pavlek Šajbova žena, in one dve že sežgane zapeljivke.

Da je ne bo vest pekla, naj še potrdi, da je to res?

*) Po deležnikih je bilo navadno vprašanje: prigovarjali so jim, resnico govoriti, in so jih vendar težali le zato, da so iz njih iztisnili strašne laži.

Vse je res.

Nato se je obtoženka zastran omenjenega duhovna dalje tako le izpraševala.

Če je res, da se je duhovnik, katerega je obtožila, čarovstva udeleževal?

Vse je res, prav dobro ga je videla na križ poti na polji in tudi na Kleku.

Kaj je ta duhovnik tam počel?

Vse to, kar vse društvo. Jel, pil, pa plesal je in svoj sedež med prvake. Greh mu je tudi, da sv. mašo bere in pravega Boga nosi v svojih rokah.

Težko je verjeti, da bi se duhovni udeleževali takih hudobij?

Naj bi le nekoliko premislili, kako hudobno je njegovo življenje in obnašanje, pa bodo lahko verjeli; saj se bo tako tudi več pritožb pokazalo zoper njega.

Kaj takega da od njega zna, naj vse pove?

Nikdo drugi, kakor on, je dobrega g. Jurja Fabra, tukajšnjega kapelana, zavoljo nekega prepira, ki sta ga imela, ošepil in ohrulil; to je še zdaj viditi pri ubogem duhovnu.

Kako ta obtoženka to zna?

Ker že ves svet zna.

Kako, kdaj in kolikokrat da je g. Lamuta videla na čarovskih shodiščih?

Skoz 4 leta, vselej kedar da je bila tudi ona tam, zlasti pa pred dvema letoma; ko se bile hude nevihte, katere so vsi do-

lenjski strani grozno škodo napravile; na križ potih in tudi na Kleku ga je videla.

Kaj, da bi ta duhovnik tako ime imel tudi pri ljudeh?

Naj le poprašujejo povsod, kjer je že poprej bival, kakor na Oblakah, v Laščah, v Drebnopoljah, in tudi zdaj pri Novištiti. Povsod je imel to ime; zato jo je pa tudi od povsod potegnil, kar je tudi zdaj storil, ko se je vrnil v Črnomelj, svoj rojstni kraj.)*

Ali je vse gola resnica, in če ni tega govorila zavoljo kakovega sovražstva, kakove zavesti ali jeze, ali kakovega drugega uzroka?

Zavoljo čiste resnice in iz nikakršnega drugega vzroka.

Na to so nehali raztezati hudodelnico; izpraševanje pa se bo nadaljevalo.

Osmi dan meseca maja je bila hudodelnica zopet poklicana pred krvavo sodbo; ko so ji vse, kar je bila do sedaj obstala in povedala, od besede do besede prebrali, je vse za resnico spoznala in zopet potrdila, in sicer vse, kar je zadevalo nje in obtoženih deležnikov.

(Dalje.)

*) Ako ni hotel na tezo, kaj drugega mu je kazalo, kakor pobegniti jo iz okraja te sedije, k sreči je o pravem času še zvedil, da ga je Marjeta Štarkova na težavnici ko čarovnika zaznamovala.

o tem. Čudno je, da se Anglija že boji avstrijskih bojnih ladij — se jih pač polašča hipohondrovstvo, kakor vseh germanskih narodov.

Dnevne vesti.

P. n. naročnikom v Rožni dolini, na Viču, Glincah! Ker je naša poštna uprava tako točna, da se list dostavlja še le dan pozneje, in kakor več pritožb spričuje, včasih sploh ne dostavlja, smo sklenili, da od danes naprej nastavimo za vse te kraje posebnega raznašalca. Tako upamo, da bomo ustregli splošni želji, da dobe cenjeni naročniki „Jutro“ res še tisto jutro v roke. Obenem pa tudi upamo, da nam ta uredba donese še več novih naročnikov. Upravništvo „Jutra“.

Halleyev komet je že tu? Iz Spod. Šiške se nam poroča: Halleyev komet se je videl danes na vzhodu. Izšel je ob 3. uri 57 minut in se je skrčil za oblake ob 4. uri 21 minut. Drugič se je pojavil samo za 10 minut in je zopet izginil. Smer kometa od vzhoda proti jugu. — Ferdinand Hanžič, železniški premikač. — Če tu ni kake zamenjave, bi bil g. Ferdinand Hanžič prvi, ki je zazabil pojav kometa v naših krajih. Prosimo, da se nam nadaljna opazovanja tudi iz drugih krajev nemudoma sporoče.

Nadvojvoda Evgen v Ljubljani. — Obisk nadvojvode Evgena je prinesel Ljubljani dragoceno darilo. Kakor smo namreč izvedeli, je nadvojvoda sklenil, da ustanovi nov muzej pod imenom „Museum Emonense“. Dvonedstropna stavba bo stala na Mirju, in sicer v bližini rimskega stolpca. Poleg muzeuma se zgrade še dve hiši (za stanovanje itd.) ter postavi park v obsegu rimskih izkopin. Nadvojvoda si je večer dopoldne osebno ogledal rimske izkopnine na Mirju. G. dr. Walter Schmid je nadvojvodi razkazoval in pojasnjeval posamezne zanimivosti. Nadvojvoda je s posebnim zanimanjem sledil pojasnilom iskušenejšega večaka dr. Schmidta ter se, ko si je ogledal tudi del v križankah spravljenih izkopnin, posebno laskovo izrazil glede po dr. Schmidu najdenih izkopnin. Ob ti priliki je nadvojvoda spremljal tudi mestni stavbni svetnik g. Doffe. Popoldne med 5. in 6. uro se je nadvojvoda z vozom napotil na ljubljanski grad, in sicer v spremstvu grofa Orini-Rosenberga, adjutanta Andriča, mestnega nadkomisarja Semena ter stavbnega svetnika Doffeja. Ogledal si je skoro vse prostore grajskega poslopja in se posebno zanimal za njih zgodovinski pomen, zlasti se mu je dopadla historično znamenita kapelica sv. Jurija. Nadvojvoda, kakor tudi spremstvo pa je bilo tudi očarano nad krasnim razgledom z ljubljanskega gradu. Naglašal je še posebno, naj bi se taka zgodovinska znamenitost, kakor je ljubljanski grad ohranil, oziroma svojemu pomenu primerno restavriral. Grajsko poslopje sta mu razkazovala že omenjena gg. mestni nadkomisar Semen ter stavbni svetnik Doffe, prvi kot upravitelj grajskega poslopja. Po tem posetu se je nadvojvoda napotil na ogled justične palače ter cesarjevega spomenika.

Nemarnost in nesnaga v frančiškanski cerkvi. Od več strani smo prejeli sledeče pritožbe: V frančiškanski cerkvi vlada skrajna nemarnost. Po klopih in na spovednicah leže kopice prahu. Če človek gre k prvi sv. maši, pa se vsede v klop, prinese na obleki celega „frančiškana“ domov. Ako vprašaš, kdo skrbi za red in snago v tej hiši božji, izveš, da so za to nastavljene ženske, katere namesto da bi očedile cerkev, pa vlečejo zunaj cerkve ljudi „skozi zobe“. Vprašamo o. o. frančiškane, ali naj je cerkev hiša božja, ali...

Ali se avstrijski prijetilozem pospešuje potom vode? Včeraj so se, kakor po navadi vadili vojaki na Ljubljani. Dva vojaka nista mogla speljati čolna po neki brzini. Trudila sta se reveža na vse načine, ali ni jima šlo. V čolnu sedeči korporal pa polije, namesto da bi pomagal revežema, najprej enega potem drugega z vodo in to pri ti sapi in mrazu. Seveda, na bregu stoječi oficir se je zadovoljno smejal temu početju. Ali brez takega postopanja res ne gre pri naši vojaški upravi?

Železniška nezgoda. Danes je imel brzovlak, ki pride z Dunaja ob polu 6. uri v Ljubljano precejšnjo zamudo. Med Zalogo in Kresnicami se je pokvarila lokomotiva, zato je moral vlak čakati 20 minut v Zalogu, da je prišla nova lokomotiva iz Ljubljane.

Kako mestni užitninski urad podpira nemške kapitaliste. Da pri slavni mestni užitnini ni vse tako, kakor bi moralo biti, to je znano. Javnost trpi, trpe tudi nižji uslužbenci, a končno, potrpi se. Ali da urad slovenskega mesta Ljubljane podpira nemški kapital v Ljubljani, to je žalostno in tega ne bomo več trpeli. Slišimo namreč, da imajo nemške pivovarne, oziroma tukajšnje zaloge vnanjih nemških pivovaren in kajpada tudi Koslerjev „Union“ tale privilegij. Davke na užitnino od čez

mejo prevaženega blaga vplačujejo namesto sproti, šele mesečno, oziroma polumesečno. Če se vzame, da ti davki znašajo posebno ob glavni sezoni lepo vsoto denarja, je jasno kot beli dan, da pride ta udobnost le nemškemu kapitalu v korist, namesto da bi užitninski urad računal z dobičkom obresti. Zakaj pa mora ubogi delavec, zakaj naši srednji sloji sproti plačevati davke na užitninskem uradu in zakaj, če je že iz nam neznanih ozirov taka udobnost na mestu, se ista odreka manjšim založnikom drugih pivovaren? Enaka pravica za vse! Kakor smo to pritožbo sprejeli, tako jo priobčujemo. Prizadeti imajo besedo.

Binkoštna veselica v svetovnoznanl Postojnski jami. Na binkoštni ponedeljek dne 16. majnika t. l. se vrši v tem edinem čarovnem svetu običajna jamska veselica. Več godb in pevskih zborov bo koncertiralo v velikanskih podzemeljskih prostorih. Iz Trsta, Kormina, Ljubljane, Reke in Pulja bodo vozili v Postojno posebni vlaki po znatno znižanih cenah. Vsa jama bo slavnostno električno razsvetljena in vstopnina v jamo se je znižala za dan na 2 K.

Zaradi poročila o občnem zboru „Slovenskega planinskega društva“ je moralo za danes izostati več dnevnih vesti. Glede preporočne točke, kakor tudi posnetek iz tajnikovega poročila ter o končnem uspehu zborovanja, priobčimo jutri. V posebnem poročilu omenjeni zakasnelosti nekaterih ljubljanskih odbornikov moramo resnici na ljubo pripomniti, da se doslej še noben občni zbor ni tako točno vršil kakor ravno ta. Vendar pa bi bilo z ozirom na oddaljenost vnanjih železi, da bi se tudi s to malenkostno zakasnitvijo ravno letos in ravno opoziciji ne bi bilo dalo povoda do kritičnih opazk.

Zanimiv človek je neki Ferdinand Gek. Po cele dneve ga je videti po raznih trgih in cestah, kjer predstavlja razne svoje učenosti. Bil je namreč nekaj pri vojakih velik gospod, celo „feldvebel“. Občinstvo pa ima z njim zabavo. A Nandek zna biti, posebno kadar je nekoliko vinjen tudi nadežen. Tako je zopet pokazal svojo nagajivost zadnjič na Francevem nabrežju, kjer je neko perico dražil s tem, da ji je dvakrat prevrnil vozček s perilom. Ko pa se je izza hišnega ogla prikazal polumesec, jo je Nandek urnih krač odkuril dalje proti sv. Jakoba nabrežju k nekemu starinarju, kjer ima v nekem starem „zaboju“ svoje prenočišče.

Nepreviden kolesar. S kolesom je danes na Vodovodni cesti podrli na tla neki neznan kolesar 12letnega šolskega učenca Alojzija Šetino, ter ga na roki znatno poškodoval. Kolesar je bil baje neki mizar iz Tacna.

Tatvina. Ivanu Bregarju, posestniku iz litijskega okraja je v noči od 12. na 13. t. m. v neki gostilni v Kolodvorski ulici iz spalne sobe, kjer je prenočeval, neznan tat ukradel črn svilnat dežnik, vreden 7 kron. Sumljiv tatvine je neki delavec, ki je skup v eni sobi prenočeval z Bregarjem, kateri se je pa zjutraj odpeljal v Ameriko.

Pes je popadel včeraj na Dunajski cesti zidarskega pomočnika Jakoba Breznika ter ga na roki telesno poškodoval. Lastnik psa je znan.

Naš glavni urednik se je odpeljal iz Belgrada v Skopje, kjer je dočakal prihod srbskega kralja ter njegovih ministrov. Od tod potuje v Prištino, da prouči vzroke albanskih nemirov.

Preška pomaranča je nesla družbi sv. Cirila in Metoda še čez 10 K in ne le 4 K, kakor so drugi drugje poročali.

Društvene vesti.

Koncert „Glasbene Matice“. Na poveljenem koncertu dne 19. aprila bodo nastopne izpremembe: Gospod c. kr. dvorni operni pevec Julij Betetto poje v samostojnem nastopu popolnoma druge skladbe, namreč Hayduov „Recitatio“ in arijo iz oratorija „Stvarjenje“, dalje tri Brahmovske skladbe: a) Na grobišču, b) „Gozdna samota“, c) Sam na polju. — Kot solistinja pa nastopa gospa Mira Costaperaria-Dev, znana slovenska koncertna pevka. V samostojnem nastopu bo pela: a) Adamičovo „Pri zibelci“, b) Čajkovskega „Zakaj“, c) Devovo „Pastarica“, d) Hatzejevo „Moja sodbaba“ in d) Lajovičovo „O, da deklč...“. Vstopnice se dobivajo pri gospe Češarkovi: sedeži po 5, 4, 3 in 2 K, stojišča po 1-60 K. za dijak po 60 h. Posetniki koncerta z dežele se opozarjajo, da si pravočasno pisмено osigurajo sedeže.

Organizacija živinozdravnikov za povspenjanje živinoreje na Kranjskem. Kranjska podružnica avstrijskih živinozdravnikov je sklenila s prirejanjem živinorejskih predavanj pospeševati živinorejo na Kranjskem. Radi enotnosti in so-trudnosti delovanja v bodoče ne bodo več prevzemali in prirejali živinorejskih predavanj posamezni živinozdravniki, marveč njihovo strokovno društvo. To pa bo prirejalo po svojih članih živinorejska predavanja, kjer jih žele in podpirajo strokovne kmetijske korporacije. Živinozdravni-

ških predavanj, s katerimi bi se povspenjševalo mazaštvo, podružnica ne prireja.

Občni zbor I. ljubljanskega uradnega gospodarskega društva se vrši dne 16. aprila točno ob 8. zvečer v društvenih prostorih.

„Moč uniforme“ ponovi pevsko in bralno društvo „Triglav“ v Radovljici v nedeljo, 17. t. m. ob 4. uri popoldne. Po igri prosta zabava.

Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju so dalje darovali: gg. državni poslanci jugoslov. kluba in sicer po 20 K: dr. Frid. Ploj, Ivan Hribar in Franc Roblek; po 10 K: Franjo Ivanišević, Matko Mandič, dr. Otakar Rybář, Vekoslav Spinčič, Alojzij Štrekelj in Anton Vuković vitez Vučjidel; po 5 K: Dušan Baljak, Mijo Bjeladinovič in dr. Matko Laginja; 100 K: Prvi kranjski pogrebni zavod Fr. Doberlet, Ljubljana; 50 K: dr. Fr. Jesenko na Dunaju; 40 K: Posojilnica v Logatcu; 30 K: okrajni odbor, Laški trg; po 20 K: Josip Robida, c. kr. dv. svetn. Ljubljana in Jos. Bole, Reka; po 10 K: Josip Pauer, Braslovče, dr. Janko Serbec, Celje, Fr. Sadnikar, Celovec, c. kr. šol. svetnik, Anton Fras, Ivan baron Roscher-Roth in prof. Jak. Zupančič v Gorici, Rajko Arce in ravn. Lovro Požar v Ljubljani, inž. agr. Jak. Lah in dr. Jos. Wilfan v Trstu, okr. sodnik dr. Val. Flerin v Žužemberku; 8 K: vladni svetnik Andrej Senekovič, Ljubljana; 6 K: dr. Fr. Žižek na Dunaju; po 5 K: Franjo Kavčič, kavarnar v Idriji, dr. Andrej Korenčan v Pulju, dr. Mihael Truden na Dunaju in c. in kr. stotnik, Jos. Velkaverh v Banjaluki; dr. Jak. Toplak, Ljubljana 4 K; po 3 K: Dora Klobovs v Gorenji vasi in Fran Ilovar, Brun a/G; 2 K: Miha Zmavc v Rajhenburgu. — Darove sprejema Ivan Luzar, nadrevident juž. železnice v p. na Dunaju, III. Reisnerstrasse 27.

Iz slovenskih krajev.

Maribor.

Slovenskogledališče v Mariboru. Zadnja igra v prvi igralni sezoni mladega „Dramatičnega društva“, ki se igra v nedeljo 17. aprila t. l. je dramatična pripovedka Fr. Govekarjev „Martin Krpan“. Glavne vloge so se poverile najboljšim igralcem in vse priprave kažejo, da bo sezona zaključena z izborno naštudirano igro. Ulogo „Martina Krpana“ igra oče te vloge, režiser ljubljanskega deželnega gledališča g. Verovšek. Bil bi naravnost greh, ako bi si ne ogledali na mariborskem odru tega proslulega slovenskega umetnika. Brdavska igra g. Painhart, ki je poznan po svojem originalnem nastopu in bo tukaj gotovo v svojem elementu. Nežiko, izvoljenko „Martina Krpana“ je prevzela gđ. Zinka, naša domača umetnica, na katero je mariborsko slovensko gledališče ponosno. Ministri, karakteristični tipi v tej igri nameravajo podati občinstvu v slovo za letošnjo sezono nekaj posebno originalnega. Cesarico igra gđ. Posebova, princeza gđ. St. Princ Andrej je naš prvi ljubimec g. M., Vladimir, rodoljub in značaj g. St. mati „Krpanova“ pa ga. Planinškova.

Vse to kaže, da nam bo predstava 17. aprila t. l. nudila nekaj umetniškega in da bo občinstvo vsestransko zadovoljila, saj je ta igra naša domača last. „Martin Krpan“ bo pokazal, da slovenske gledališče rešuje svojo nalogo dosledno in uspešno. V nedeljo 17. aprila 1910 torej vse v mariborsko slovensko gledališče gledat „Martina Krpana“ in njegovo kobilu.

Začetek je točno ob pol osmih zvečer.

Goriško.

Vojaški nabor za goriško okolico je pričel včeraj ter bo trajal nekaj dni.

Iz laške meje. — Aretirali so v Brancu nekega 23letnega Jos. Berina, ker je osumljen, da se je udeleževal znanega tihotapstva, v katero so zapleteni tudi nekateri goriški laški trgovci. — V preiskovalnem zaporu se nahaja radi tihotapstva Peter Piani, ki je obdolžen, da je vozil blago čez mejo; ta Piani je baje obolel na umu, tako da so ga prepeljali k usmiljenim bratom iz zaporov.

Slovensko gledališče v Gorici uspeva prav dobro. V soboto se uprizori Strindbergova zalogra „Oče“.

Ljubljancemom je častitaj na dobrih močeh, ki nastopajo v goriškem gledališču. Cerkvena tatvina. V Foljanu v Furlaniji in v Zagorju je pokradel v cerkvah tat nekaj denarja, kolikor je pač našel. V Zagorju je dobil okoli 40 K. Aretirali so ga na postaji, ko se je hotel odpeljati v Trst. Tat je Dominik Molinari, 39 let star, doma iz Benečije. Sami takile laški tički prihajo čez mejo.

Nemški uradniki v Trstu. Za te uvedejo kurze za slovenski in laški jezik. Kurzi bodo dvakrat na teden: ob torkih in petkih zvečer v prostorih državne realke. Slovenščino bo podučeval prof. Trtnik, laščino pa prof. Chiozzola. To pomeni pravi pričetek usiljevanja nemških uradnikov v vse mogoče državne službe v Primorju!

Voditelj poljedelskega ministrstva v Gorici. Kakor smo bili že na kratko sporečili, se je mudil te dni v Gorici dr. vitez Popp. Najprej je posetil tuk. gozdne urade, pri čemer ga je spremljal dvorni svetnik Schrotek. V soboto zjutraj pa je posetil v spremstvu okrajnega glavarja grofa Attemsa, deželnega glavarja dr. Pajerja. Nato je pregledal obe kmetijski šoli: italijansko in slovensko. V slovenski šoli je prisostoval poduku učencev drugega tečaja. Pokusil je nekaj vrst naših vin in se je izrazil prav povoljno. Omeniti je, da se teh pregledovanj ni udeležil nihče izmed slov. odbornikov in poslancev. Zdelo se je, kakor bi v slovenskem delu Goriške se cedila mleko in med, in da nima prav nikakih potreb! Drugače so nastopali Lahi, ko so ministru obrazložili vse težnje Furlanije in ga prosili podpore.

Vitez Popp je na to obiskal predstojnike civilnih in vojaških oblastij, kemični preiskuševalni zavod ter nadškofa Sedeja.

V nedeljo večer je odpotoval pa v Trst, kjer je prisostoval spuščanju v morje vojne ladje „Zriny“.

Občni zbor „Slovenskega planinskega društva“

v Narodnem domu dne 13. aprila.

Že dolgo pred občnim zborom so se širile govorice, da letošnji občni zbor ne bo tako gladko izšel, kakor doslej. Med podružnicami se je raznel duh opozicije, posebno med člani cerkljanske in kranjske podružnice. Opozicija meri na preosnovno pravil, odnosno centralizacijo društvenega odbora, kar naj bi ustvarilo skupno zvezo vseh podružnic „Slov. plan. društva“. Tej preosnovi pa se upira osrednji odbor v Ljubljani.

Za danes se omejimo na kratek posnetek iz občnega zbora.

Zborovanje je bilo razmerno jako slabo obiskano, in to celo, še bolj prav, in to posebno od strani ljubljanskih članov. Izmed članic je bila navzoča edina dama: gospa dr. Švigeljeva. Občni zbor je bil določen že na 8. uro, a razen prvih odbornikov, še četr ure po določenem času niti ostali del zastopnikov ljubljanskega odbora ni bil navzoč. Razen cerkljanske, kamniške, kranjsko-gorske, litijske in raške podružnice — vsaj kolikor se dalo določiti, — drugih ni bilo navzočih. Zastopane so bile po odposlancih sosednih podružnic. Buren uvod. Po preteku četr ure se dvigne dr. Treo iz Kranja in zahteva v rezkem tonu, da se zborovanje prične. Predsednik dr. Tomišek odgovori mirno, da se zborovanje prične, ko se bo ves odbor sešel. (Nemir pri mizi opozicije). Dr. Kušar (ogorčen) javi nezaupnico osrednjemu odboru ter ponovno zahteva pričetek zborovanja.

Dr. Tomišek izraža obžaljevanje, da se zborovanje tako prične.

Pričetek zborovanja.

Ob 8. uri 20 minut se je odbor vendarle sešel. Predsednik otvori zborovanje, izraža iskren planinski pozdrav prav nič ne oziraje se na rezke besede, ki so padle ob začetku zborovanja. Nato pozdravlja navzoče podružnice ter zastopnike odsotnih. V svojem nagovoru omenja v glavnih potezah delovanja društva. Bilo je nesrečno leto, leto truda, skrbi in nesreč. Spominja se snežne katastrofe v Vratih (Aljažev dom) izreka zahvalo reševalcem na prispevkih (12.000 K). Omenja dalje zgradbe Triglavskega doma (na Kredarici), zvezo z drugimi slovanskimi bratskimi društvi. Konečno želi, da bi se društvo tudi v bodoče vsestransko podpiralo.

Izpremenjen dnevni red.

Namesto, da bi se nato prešlo k dnevnemu redu, je vprizorila opozicija svoj poseben dnevni red. Dr. Treo stavi formelni predlog: Prva točka dnevnega reda bodi: Sprememba pravil.

Predsednik odgovarja, da je za to merodajen le predlog, ki odgovarja § 18 dr. pravil. V tem slučaju pa se je stavila le rezolucija.

Živahen „razgovor“.

Predsednik dopusti zadevo glede izpremembe pravil v razgovor. (Umestneje bi bilo, da bi bil namesto prav nepotrebnega razburljivega razgovora, miren, trezen, kratek prijateljski pogovor.) Razgovor prične dr. Kušar.

On zatrjuje, da (opozicija) ne mara razdirati, naglašja pa, da v društvu manjka organizacije. Mi hočemo, da centraliziramo planinsko društvo. Doslej podružnice niso zastopane v osrednjem odboru. Mi pa hočemo imeti pravice do zastopa v zvezi plan. društva. Kritizira neprimerno sklicanje občnega zbora, s čemer se je zlasti oddaljenim podružnicam večja udeležba hotela naravnost odvzeti. Glede rešitve društvene reorganizacije predlaga, da se to vprašanje reši na izrednem občnem zboru, ki naj se skliče 1. novembra izven Ljubljane. Stavi predlog za sestavo formalnega odbora, ki naj sestavi pravila.

Ta odbor naj bo sedmerica ali deseterica, večina odpade na Ljubljano. Izredni občni zbor naj bi se vršil na Bledu ali v Boh. Bistrici. Današnji občni zbor naj se odgodi. Vzpored v Planinskem Vestniku ni bil označen.

Korošec omenja, da ga je uvod današnjega zborovanja jako neprijetno dirnil, kritizira ironiziranje v izrazih „ljubljska gospoda“. Je za to, da se današnji občni zbor moten vrši, skliče naj se pa glede spremembe pravil izredni občni zbor (kakor že omenjeno).

Brelj (Cerkno) je za ustanovitev Zveze Slov. planinskega društva. V Ljubljani naj bo ravno tako le podružnica, kakor drugod. Osnuje naj se osrednji odbor v katerem imajo zastop tudi druge podružnice. Občni zbori naj se vrše vsako leto kje drugje.

Peternel (Cerkno) kritizira dopisovanje osrednjega odbora s podružnicami. Modic (Litija) se strinja z izvajanjem predgovornikov.

Stele (Kamnik) je proti nameravani reorganizaciji.

Konec jutri. Danes le še to: Pozneje so se razburjeni duhovi pomirili, dnevni red se je nemoteno izvršil. In še to konstatujemo: Toliko hvalisana „naprednost“ je hotela zanesti razdor celo v „Slovensko planinsko društvo“, pa — priznanje dosedanjemu odboru — to slovensko manijo je to pot zadavila vztrajnost ostalega dela res zavednih Slovencev. So pač zopet enkrat Slovenci zborovali!

Kaleidoskop.

Starina.

V stari Šparti je bilo češčenje sivcev tolikšno, da je moral mladenič napraviti velik ovinek spoštovanja, ako je srečal starca na svoji poti. Bral pa sem tudi o nekem divjem rodu, ki baje požre svoje očake, kadar postanejo nesposobni za boj in za delo. Meni se vidijo ti kanibali kulturnejši, ako jih primerjam s Špartanci. Kulturnejši — seveda le tedaj, če je sploh mogoče, da bi bilo meso zaslužnega starejšine užitna mrhovina.

Naša velečenjena evropska morala, ki prepoveduje slična grozodejstva, je karikaturna hrasta, s katero se je pokrila ena stran človeškega življenja. Ker na prvi pogled ne vidimo malenkostnih interesov in kompromisov, ki so jo izvirali iz sebičnosti posameznikov in vesoljne človeške družbe, je ne razumemo, in zato se je bojimo tem bolj, zdi se nam tem svetlejša dedščina, tem nekriljivejši zakon. Kadar si pa izmanemo oči in se ozremo z bistrim pogledom, vidimo dvoje. Prvič: morala popolnega, za boj in za delo sposobnega človeka je — nemorala. In drugič: narava ne pozna nobene morale. Tako tvori harmonija z najsvetejšim virom vse modrosti, s trdo resnico nature, krepkemu človeku most do sreče in zmage, šibkemu pa podedovano napotje moralnih ozirov zgolj suženjsko vez mamljivo pozlačeno z drobnimi, manj tehtnimi haski.

Narava ne pozna morale in ne uči pietete do starosti. Zver, ki ji leta nemoglosti zastavijo v šumi pot in jo vržejo na zemljo, je plen svojega lastnega plemena in dvojica tigrov ne rodi svojih mladičev zato, da bi redili in spoštovali stariše na stare dni, nego izza tistega občenaravnega — tudi človeškega — zakona, da je vsako živo in umrlo telo rojeno z nalogo, roditi iz sebe vedno novo, sveže življenje tja do obzorja večnosti. Kadar mladi tiger doraste, se ne meni za očeta in mater; pospe se dalje in živi na lastne kremplje in če se naključji, da mu hodi roditelj v revir, njegovi mlajši, močnejši zobje ne prizanašajo očetovi krvi.

Sklepanje pameti in takozvani zločini, v katerih bruhava lava prapravnostne nature še danes iz človekove duše, nam pričajo, da v davnih časih tudi človek ni delal izjeme. Ščasoma pa je onemogla in obremenjena starost oskrnila potomstvo z zapovedjo pietete, ki se je razrasla in izpopolnila — kakor vse udobne in prijetne nezmislivosti — v tisto obširno meglo spoštovanja in vpoštevanja starine, ki mori dandanašnji vsako mlado, sveže pokolenje, vsako mlado, svežo dobo in vsak mladi, sveži vzlet človeškega nazora.

Dočim so starci pračloveštva sami dobro in jasno vedeli, da le iz lenobe v umiranju, iz strahopetnosti pred usodo gnile trte in iz nizkotnosti želja, ki sledi izgubljenemu ponosu mladosti, vzgajajo potomstvo v oboževanju do bivšega, — se starina kasnejših časov ne zaveda več svoje prve pravice in najsvetejše dolžnosti: da bi se pravočasno umaknila. Starci so postali nesramni: zrela trohoba psuje novino z nezrelimi mladiči!

Ako bi našlo človeštvo svojega novega Likurga, ki bi ga učil brez ustuljenja zatirati in odmetavati nerabne, ostarele ude, bi bila usoda starosti tako strašna, da bi ji

mahoma prešla lenoba in parasitstvo. Večna mladost do poslednjih hipov življenja bi namesto čistiljivega mrtvaštva starine postala cilj stremljenja vseh ljudi. Krutost, ki bi obsodila starost na smrt, bi izkazala nji sami največjo dobroto: pomladila bi jo in oplodila.

King-Fu.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Sprejem kralja Petra.
(Brzojavka posebnega dopisnika „Jutra“.)

Uskub (Srbija) 13. aprila. Kralj Peter je bil tukaj o priliki svojega povratka v Belgrad svečanostno sprejet.

Pred državnim zborom.

Dunaj, 13. aprila. V jutrišnji seji državne zbornice, ki se prične ob treh popoldne, bo govoril najprej predsednik Pat-tai v spomin umrlemu poslancu grofu Kolowratu. Nato prideta na vrsto dva predloga in sicer stavi enega češki agrarec Udržal glede dnevnega reda, po njegovem predlogu naj se stavi vladna predloga glede 182 milijonskega posojila kot zadnja na dnevni red, a potem predlog poslanca Seitz v imenu socijalno-demokratskega kluba, da naj se razpravlja kot prva točka dnevnega reda službena pragmatika, a nato vladna predloga glede posojila. O seji vlada dajo jako različna in deljena mnenja. V nemških krogih se zagotavlja, da bo seja jako burna, ker bo „Slovanska Enota“ skušala z vsemi sredstvi preprečiti, da pride vladna predloga na dnevni red, a na drugi strani se misli, da ne pride do nikakih škandalov, ker hoče in zahteva „Slovanska Enota“ mirne in dostojne rešitve sedanje parlamentarne krize.

Dunaj, 13. aprila. V parlamentu vlada največje življenje. Skoro vsi poslanci so že prispeli na Dunaj. Vsi klubi imajo svoje seje; vrše se jako živahne razprave glede vladne predloge.

Dunaj, 13. aprila. Ministrski predsednik je danes popoldne ob štirih konferiral s predsedstvom nemškega nacionalnega kluba, ki sta ga zastopala poslanca Chiari in Wolf. Nato je ob petih popoldne sprejel odposlanstvo „Unio latine“, a ob šestih predsedstvo „Slovanske Enote“ poslanca Zazvorka, Pacaka, Šusteršiča, Ploja in Hrubana. Jutri konfirira Bienerth s krščanskimi socijalisti in Poljaki.

Dunaj, 13. aprila. V parlamentarnih krogih slovenske „Enote“ vlada velika nevolja radi intervjuja ljubljanskega dopisnika dunajskih listov z dr. Šusteršičem, ki se je izjavil, da mora priti v Narodni zvezi med klerikalnim „slovenskim klubom“ in „Savezom južnih Slavena“ do ločitve. Mnogi slovenski politiki zahtevajo, da naj se skliče plenarna seja „Slovanske Enote“, ki naj energično prepove posameznim frakcijam in politikom delati politiko na svojo roko, kot je storil to dr. Šusteršič na jeseniškem shodu in v intervjuju z dunajskim dopisnikom.

Khuen — bolan.

Budimpešta, 13. aprila. Ministrski predsednik grof Khuen, ki je obolen na malariji, je že skoro popolnoma okreval. Danes ga je ob 10. uri obiskal nadvojvoda Josip, ki je ostal skoro pol ure pri njem; nadalje sta ga posetila finančni ter poljedeljski minister Lukacz in Hierommy. Telefonično se je informiral iz Dunaja o njegovem zdravju avstrijski ministrski predsednik baron Bienerth.

Vrnitev srbskega kralja.

Belgrad, 13. aprila. Danes se je vrnil v Belgrad kralj Peter, sprejemal je bil najslajnejši; kralj se je odpeljal takoj v katedralo, kjer je patrijarh služil zahvalno daritev. Velikanska množica ljudi je pozdravljala kralja s frenetičnimi živio-klici. — Vse javno mnenje povdarja veliki pomen tega kraljevega potovanja, ki bo zadal srbski politiki popolnoma novo smer. Obširneje poročilo o vsprejemu in o uspehih sledi.

Cesar v Budimpešti.

Budimpešta, 13. aprila. Vesti, da pride avstrijski cesar dne 6. maja semkaj, se v tukajšnjih oficioznih krogih dementirajo.

Iz Rusije.

Rim, 13. aprila. V Florenco je dospel ruski minister zunanjih del Izvolski, kjer ga je pričakoval italijanski minister zunanjih del marchese Giuliano, ki je konferiral delj časa z njim. Ta konferenca se dovaja v zvezo dejstvom, da namerava Izvolski zapustiti svoje mesto, ter prevzeti agende ruskega poslanika v Rimu.

Petrograd, 13. aprila. Angleški parlamentarci, ki so pripravljali na obisk ruske dume, so brzojavili bivšemu predsedniku dume, da ne morejo v Rusijo, ker morajo čakati doma rešitve parlamentarne krize.

Petrograd, 13. aprila. Finski socijalni demokrati so poslali socijalno demokratskemu klubu v ruski dumi spomenico, ki v nji izjavljajo, da je ruska finska pred-

loga za Fince nesprejemljiva. — Odsek, ki ga je izvolila дума, da naj preštudira vladno finko predlogo, se je lotil z največjo vnemo dela in izjavlja, da bo postopal popolnoma objektivno.

Štrajk na Francoskem.

Marseille, 13. aprila. Štrajk zavema vse večje dimenzije in je prešel že v popolnoma revolucionarno gibanje. Ves promet je ustavljen; stavkarji so ustavili romarje, pri tem je došlo do hudih spopadov med delavstvom ter policijo in ka-valerijo, mnogo ljudi je ranjenih.

Štrajk pekov.

Budimpešta, 13. aprila. 120 tukajšnjih pekovskih mojstrov je ustavilo delo, ker nočejo ugoditi zahtevam štrajkujočih pomočnikov. Ker so se tudi v drugih pekarnah izjavili pomočniki solidarnim s štrajkujočimi, je verjetno, da ostane prihodnje dni Budimpešta brez kruha.

Zahteve pomorskih kapitanov.

Trst, 13. aprila. Zahtevam Lloydovih pomorskih kapitanov so se pridružili tudi kapitani parobrodskih družb Dalmacija in Ragusea. Zadnja je udovoljila popolnoma njih zahtevam, a od Dalmacije še ni dospel definitivni odgovor.

Sumljivi znaki vremenskih in elementarnih izgrediv so se videli včeraj popoldne smer jugojugozapad.

Listnica uredništva.

G. kadilcu svaletič v Sp. Šiški: Na Vaše vprašanje: „Ali je Vam všeč, če kupite več svaletič v šatuljah po 100 komadov pa jih bo v vsaki nekaj manjkalo? Meni to ni všeč...“ odgovorjamo: Opozorite dotično trafikantinja na ta nedostatek. Ako to ne bi pomagalo, prosimo da nam sporočite. — G. dopisniku v St. Vidu: Vaš dopis glede Sokolske veselice, ki se je vršila že pred pretečeno nedeljo — to morate sami uvideti — je za objavo preveč zakasnel. Mi računamo le na prva točna poročila. To uvažujte za prihodnjič!

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. — Za one, ki iščejo službe 4 vin. Najmanjši znesek 50 vin.

Iz konkurzne mase Ivana Miklavca, trgovca v Ljubljani je poceni naprodaj železna „Werthelmov“ blagajna srednje velikosti. Kdor si jo hoče ogledati in kupiti, naj se do 20. t. m. oglasi v pisarni upravitelja konkurzne mase dr. Antona Švigija, odvetnika v Ljubljani.

Kupi se dobro vijolončelo! Pismene ponudbe s ceno pod „Vijolončelo“ na upravo „Jutra“.

Klavir se za vsako ceno proda. Naslov pove ineratni biro „Jutra“.

Dva gospoda iščeta stanovanje obstoječe iz dveh ali treh sob s pritliklinami za avgust. Pismene ponudbe na upravo „Jutra, pod „Sončna“.

Prodajam fine nove „Elegie“ citre; cena dogovorno. Naslov uprava „Jutra“.

Trgovski učenec se takoj sprejme. Ivan Golihleb, Polzela, Štajersko.

Mesečna soba, lepo meblavana s posebnim uhomom in s hrano je s 1. majem t. l. za oddati. Poizve se v Židovski ulici št. 4. II. nadst.

Obrotnik z zelo dobro idočim obrtom se želi v svrhu ženitve seznaniti z gospodično, staro 18—26 let, ki ima tudi nekaj premoženja. Le resne ponudbe, če mogoče s sliko, katera se vrne do 15. aprila, pod „Rafael“ na upravnishstvo „Jutra“.

Kleparška veleobrt v Trstu išče šest vajencev, čvrstih in zdravih. Oglasi se pri Slavoj Škerlju v upravnishstvu „Jutra“ popoldan od 4—7. Oni z dežele naj pošljejo zdravniško spričevalo in izpustnico.

V najem vzamem takoj srednjo trgovino z mešanim blagom, oziroma lokale brez blaga — na deželi. Ponudbe pod V. K. na upravnishstvo „Jutra“.

Kupim dobro ohranjeno damsko kolo. Ponudbe na naslov: „Grosuplje 99“ poštroležeče.

Trgovina z gostilno in posestvom ter z vsem blagom, 3 minute od postaje, se pod ugodnimi pogoji takoj proda. Več se izve pri Ivanu Levičarju, trgovcu, Krmelj 30, Dolenjsko.

Iščejo se družniki za razna podjetja. Več pove prometna pisarna Petra Mateliča, Ljubljana, Škofja ulica 10. Telefon 155.

Dve dobro ohranjeni kolesi se prodasta na Sv. Petra cesti št. 54.

Lepa vila
v Ljubljani, ob glavni cesti z
dobro idočo trgovino
se proda.
Povpraša naj se v upravnishstvu „Jutra“.

Mala hiša
na Sv. Petra predmestju
se zaradi bolezni po nizki ceni proda.
Vpraša se v prometni pisarni Petra Mateliča v Ljubljani, Škofja ulica št. 10. Telefon št. 155.

Kavarna „LEON“

na Starem trgu št. 30
je kakor navadno
vso noč odprta.
V kavarni je
tamburaški koncert
pet žensk dva moška.
Z odličnim spoštovanjem
Leo in Fani Pogačnik.

Model 1910.
Edino zastopstvo znamke

Kinta
je v teku in trpežnosti nedosežno kolo
sedajnosti.
Zaloga Puch-koles.
Sprejema kolesa v popravo, emajliranje
in poniklanje ter jih tudi izposojuje.
- Točna, solidna in cena izvršitev. -
K. ČAMERNIK, Ljubljana
Dunajska cesta št. 9.

Ivan Soklič
v Ljubljani
Pod Trančo št. 2
priporoča cenj. občinstvu svojo veliko
in bogato zalogo 12-4
klobukov, slamnikov,
čepic, peres itd.
vse po najnižjih cenah.

Kri! in okusno pijačo daje le dr.
pl. Trnkoczyja sladni čaj pod
imenom „SLADIN“! Pije se brez
kave, čaja, kakao; z malo mleka
in sladkorjem. 30-5

Moč! S tem prihranite 50% na
denarju pri gospodarstvu.
Kdor naroči najmanj 5 zavitkov
po pošti v glavni zalogi lekarne
pl. Trnkoczyja v Ljubljani (Kranj-
sko) dobi za 5 K 50 v franko.

Zdravje! To resno obvestilo po-
potrjujejo mnogo-
brojna priznalna pisma.

50% prihranka! 1/4 paketa
stane 50 v.
Zahtevajte ga pri svojem trgovcu!
Sladni čaj ni sladna kava, katere
hranilna moč se deloma vsled
žganja uniči!

Prva anončna pisarna

Ljubljana, Levstikova ul. 2
sprejema vsakovrstne inserate, reklamne
notice itd. za vse možne liste, kole-
darje itd. Sestavlja in prestavlja inserate.
Išče nabiralce za deželo!
Posebno za trgovske potnike dober in
lahek zaslužek.

Hotel in restavracija „Bavarski dvor“

Dunajska cesta št. 29
se priporoča posetnikom Ljubljane
kot najbolj ugodno prenočišče v
:: neposredni bližini kolodvora. ::
Restavracija je moderno urejena.
Mir in točnost zjamčena.
Za obilen poset se priporoča
Štefan Bergant
lastnik.

Ivan Jax in sin

v Ljubljani, Dunajska c. 17

26-1

priporoča svojo bogato zalogo

voznih koles.

Šivalni stroji za rodbino in obrt.

Brezplačni kurzi za vezenje v hiši.

: Pisalni stroji „ADLER“ :

Braća Wortmann,

Sušak pri Rieki.

Uljudno naznanjam svojim cenjenim odjemalcem zgorajšnje
tvrdke, naj se ne dajo motiti vsled nekega oglasila slično
glaseče se firme, ker sem še vedno edini zastopnik bratov
Wortmann v Sušaku.

Z odličnim spoštovanjem

Franjo Remic,
Ljubljana, Sodnijska ulica št. 4.

Velikansko izber pomladnih in letnih oblačil

priporoča tvrdka

A. KUNC, Ljubljana

Dvorni trg šte. 3.

Najnižje stalne cene.

Gostilna

pri

„DACHSU“

Ljubljana, Florijanska ulica 33.

Najboljša pristna dolenska, istrska
in štajerska vina ter vedno sveže pivo.

Dobra domača kuhinja. — Točna postrežba.

13-2

Zmerne cene.

Za obilni obisk se priporoča

Minka Kovač,
gostilničarka.

Nemški, laški in francoski jezik

poučuje podpisani proti mesečnemu honorarju.

Skupni kurzi 3 K, konverzacija, korespon-
denca 4 K, posamezni kurz 6 K.

Instrukcijska soba sredi mesta, ali Vodmat, Jenkova ul. 20.

Anton Šibenik.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatović

v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 5

prodaja

361-36

zaradi ogromne izbere konfekcije za

dame, gospode, deklice,

dečke in otroke

pod vsako ceno brez konkurence

O. Bernatović.

F. P. Vidic & Komp., Ljubljana

tovarna zarezanih strešnikov

ponudi vsako poljubno množino

52-10

patentiran dvojno zarezani

strešnik-zakrivač

s poševno obrezo in priveznim nastavkom, „zistem Marzola“.

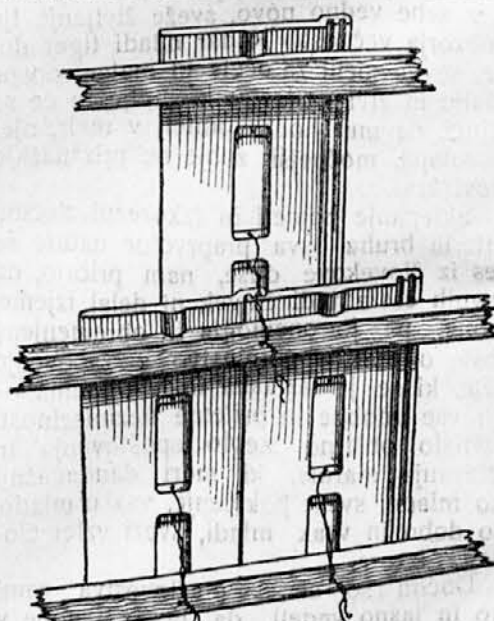
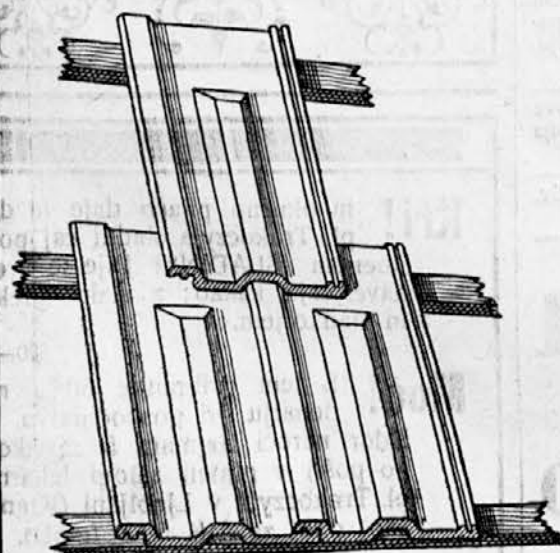
Brez odprtih navzgor!

Streha popolnoma varna pred nevihtami!

Najpreprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanjosti!

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis.

Spretni zastopniki se iščejo.

Delniška glavnica:

K 3.000.000.

301-43

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4½%.

Rezervni fond:

K 400.000.